

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy hóra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 65. szám.

Szerda, március 18.

Gazdasági iskola Nagybecskereken.

Nagybecskerek, március 18.

Mikor a képviselő-testület legutóbbi közgyűlésén dr. Brájer Lajos a polgármestert felkérte, hogy kövessen el mindent, hogy a Makón felállított gazdasági iskolát, melyre a város többet áldozni nem akar, vagy nem tud, ide helyezték, a képviselő-testület egyik igen ügyhuzgó tagja, Szávits Sándor azon aggodalmának adott kifejezést, hogy Makó városra alighanem azért nem akar több áldozatot hozni, mert nem győzi. Már pedig, ha ez a gazdag város nem bírja, hogy kezdjen hozzá a magas pótdíjáról és a gyenge forgalmáról híres Nagybecskerek?

Erre a kérdésre megfelel a kitűnően szerkesztett „Makói Ujság”, mely a szóban forgó ügyet a következőkben adja elő:

„Makó város képviselőtestülete az iskolák államosítása alkalmával kötött szerződés értelmében kötelezte magát arra, hogy az új iskolákat felépíti és az építési összeget az állam bizonyos idő alatt részletekben visszatéríti, s kötelezte magát arra is a város, hogy az állami iskolák dologi kiadásait fedezi.

Minden józanon gondolkodó embernek el kell ismernie, hogy ez a szerződés Makó város érdekeinek megfelelőleg kötött meg, mert bármilyen nagy legyen is valamikor az iskolák dologi kiadása, az mindenkor csak egy kis hányadát fogja képezni annak az összegnek, melyet az iskolák elkerülhetetlen fejlesztése a városra rótt volna.

A miniszter leirata folytán a vármegye közigazgatási bizottsága utasította Makó város képviselőtestületét, hogy a miniszter által jóváhagyott tervek szerint 60 ezer korona költséggel a gazdasági ismétlődő iskola részére megfelelő épületet emeljen, melyet ő, tudniillik az állam a várossal

kötött szerződés értelmében bizonyos idő alatt visszafizet.

Nem került volna tehát annak az új kulturális intézménynek emelése a városnak egy fillérjébe sem, mégis a képviselő-testület többsége leszavazta a gazdasági ismétlődő iskola építését, mert gyenge az érzékük a nagy horderejű eszme kivitele iránt és nem fogják fel elég jól, hogy mi az, mikor a felvilágosodás terjesztésével, a kulturának szükséges olyan hajlék emeléséről van szó, mely áldásos, ha kilátásai mellett sem követel a várostól egy fillér áldozatot sem.”

Ime így adja elő egy makói ujság maga a tényállást, nem lehet tehát semmi okunk kételkedni abban, hogy az a valóság-nak megfelel. De nem az a szándékunk, hogy a makói képviselőtestületet nevetségessé tegyük, mert hiszen lehetnek olyan okok, melyek a sokat kommentált határozatot indokoltá teszik, másrészt pedig nincsen kizárva, hogy az, ami Makón felesleges dolog, Nagybecskereken felette szükséges valami.

Hiszzen igaz, hogy Makó gazdag város. Csakhogy a legkisebb vármegyék egyikének központja, míg Nagybecskerek a legnagyobb agrár vármegyék egyikének a székvárosa. S mi a becskeréki gazdasági iskolához teljes joggal kérhetjük a vármegye hathatós segélyét, mert hiszen ennek az iskolának az áldásos gyümölcseit nemcsak Nagybecskerek városa, de az egész vármegye gazdaközönsége s főleg ez utóbbi fogja élvezni.

Nagybecskerek városa két ízben is tett lépéseket, hogy a kormány Torontál vármegye közepén gazdasági iskolát létesítsen. De hasztalan panaszkolta el, hogy ámbár városunk a legtermékenyebb vidékek egyikén fekszik és lakosságának tulnyomó része földmiveléssel foglalkozik,

mégis az élmi szerek és vetemények ára olyan magas, mint akár Budapesten, hasztalan fejtegette a külterjes gazdaság hátrányait, hangúlyozva, hogy termelőnk tudatlanságból nem képesek a kezükben levő földet kihasználni és megfelelően értékesíteni s hiába mutatott reá már 1904-ben arra, hogy mindezen bajokon egy földműves, vagy gazdasági szakiskola felállításával lehetne segíteni, illetékes helyen nem vettek tudomást a mi óhajunkról s a város alázatos kérelmét még csak válasza sem méltatták.

A makói eset alkalmat adott, hogy ezt a mi reánk oly fontos kérdést ismét felszínre hozzuk. Hogy éppen ezt az iskolát helyezik-e Nagybecskerekre vagy újat létesítenek-e, az egészen közömbös. A fő az, hogy az iskolát megkapjuk. S mert úgy látjuk, hogy a mi városunk ennek a fontos kérdésnek a keresztülvitelére gyenge, most már azon a véleményen vagyunk, hogy Torontál vármegyét kellene felkérni, hogy az akció élére álljon. Amit a hatalmas vármegye kér, azon nem siklanak át olyan könnyen, mint egy szegény város kérelmén, legyen az bármilyen méltányos kérés. Ha egyesíteni tudjuk mindazokat a tényezőket, melyeknek érdeke egy torontálmezei gazdasági iskola felállítására, akkor nem maradhat el az eredmény.

Torontálmege a Petőfi-házért.

— Saját tudósítónktól. — március 18.

Most egy éve a Torontálmezei Magyar Közművelődési Egyesület mozzalmat indított a budapesti Petőfi-ház és ereklyemúzeum ügyében ahová a szabadság nagy költőjének ereklyéit gyűjtik össze.

A kulturegyesület kezdeményezésére Nagybecskereken hölgybizottság alakult, a mely a főispán lelkes szívű nejeinek, Botka Bélánának

Tompa zugása, zakatolása hallik a gépek, a gyár nehéz, forró, szomorú fojtó lélegzete. Egyébként csönd van, templomi csendesség.

Egyszerre valaki megfogta a leány kezét és megsókolta. A gyáros volt.

A leány egy hangot sem szólt, lelkének nagy boldogságában fényesen ragyogott fel tekintete és atfogta a férfi nyakát karjaival és átölelte, magához fonta a lelkével is.

Később jött Róth, a könyvelő, Mann, a pénztáros, Kovács a gyakornok és még egy szép fiatal leány Salamon Vilma, a levelező. És azután megkezdődött a munka.

A két leány megsókolta egymást.

Vágó Erzsike oly nyugodtan tartotta kezében a tolat, csak ha valaki megfigyelte, láthatta volna, hogy finoman reszket a toll a kezében, áruló jelül annak a boldog izgalomnak, amely még mindig fogva tartotta érzékét, finom, mimozsá lelkét. A gyár kéményéből omlott a füst, szélesen, feketén, kormosan. A vastag füst ott uszott a levegőben és olykor lecsapódott a széles udvarra, amely egy-egy pillanatra egészen elsötétült. A fojtó füst az ablak finom hasadékain havatta magát az irodába, melynek levegője lassan megtelt kőszénzaggal.

A könyvelő bosszusan csapta össze a könyvet. — Lehetetlen ma dolgozni, megöl ez az átkozott kőszénfűt.

A gyakornok nevetve kapta fel az írásközül fejét.

— Leghelyesebb volna hazamenni. Róth ur.

A „TORONTÁL” tárcája.

A gyárban.

(A „Torontál” eredeti tárcája.)

Két napon át esett, hullt-takart a hó, befödött, betakart mindent a vastag takaró, amely puha, meleg és fehér. A porhanyós hóban munkások jártak, iparkodtak a gyárba, a hol bosszu, hangos bugással épen jelenték a munkaidőt.

Nehéz, fárasztó munkában elfáradt, sötét tekintetű férfiak sorában imitt-amott egy asszony, egy leány, akiknek könnyelmű nevetése a melegebb színe komor képen.

A város legszélén terpeszkedik a gyár, amely sötét, penészes falival, lombra, fekete testével úgy tűnik fel, mint egy bagozfészkes omladozó vár. Az élet azonban forr, zuhog, sístereg, dohog benne, sikolt, zug, hangosan, élesen, hol haragosan, hol szelíden a megindított hatalmas gépeket sok-sok kerekre.

Szóvalan csendességben vegyül el a gépek között a sok ember, egyrésztük távozik, másrésze befogja magát a gépezetbe. Amaz már odaadta minden izomerejét, emez most készül feláldozni magát a felelmetes, csattogó, vasfogával ember-husra mindig éhes, hűzős, olajos, fekete acél-óriásnak egy darab száraz kenyérért.

Tarka sokaságban él így sok-sok ember. Gyárban, gyáron kívül íróasztalnál, hivatalokban, elfeledve szűrkességben. Nem lázong, viaskodik,

talán mert gyöngének érzi magát küzdelemre, nincs berendezkedve nehéz harcokra, hanem megalkuszik az étellel, ha egyáltalán voltak egyszerű ambíciói, kiejti lelkéből a színes álmokat és igába görnyed saját akaratából, a mindennapi kenyérért. Ez a tömeg, amely egyéniség nélkül van.

Van izomereje az egyiknek, másinak más-hoz gyakorlata és végzi gépiesen, robotszerűen a munkát, órákongatástól-órákongatásig és bután, lothán, vonszolja, hurcolja életét keresztül egy kálvarian, amely öröm és élvezet számára az, ha egyszer jólakhatik. Akad ezek közt is elvéve egyéniség, akit véletlen sorsa sodort ide, az aztán lázong, elégedetlen, forrong, de hogy idővel forró vére enyhül, maga tördösi ki lelkéből durva kézzel ambícióit és lassan-lassan beletörődik, beleszokik a malomtaposásba.

Más kisebb csoportja az embereknek képtelen élni ezt az életet. Szilaj vére harcra, küzdelemre kergeti, ideálokat űz, rajongva fut a lelkében megálmcdott színes álmok után, teremt, alkot és csak akkor megelégedett és boldog nagyon, ha úras is a gyomra, de a lelke magasba röppen, gyönyörűségben él.

A gyári hivatalban is megindul lassan az élet. Kopott, homályos, sötét szobában fiatal leány lapoz a könyvben, magas, karcsú és nyulánk egy darab friss, illatos orgonavirág. Még egyedül van, mielőtt átadná magát a száraz munka szigorú kötelességének, elmerengve néz el a durva, festett butorok felett.

Müncheni „Salvator-sör”

kapható egész március hónapban át.

Minden nap friss csapolás.

Ezenkívül a „Szent István-sör” is állandóan csapon van.

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

elnöksével vármegyeszerte gyűjtést indított a Petőfi-ház javára. Derék hölgyeink nemes fáradozása nem is volt meddő, mert szép összeg gyűlt össze a vármegyéből. A hölgybizottság felhívására községek, testületek, intézetek, magánosok küldtek adományokat, míg végre most éppen egy esztendő múltán a bizottság a gyűjtést befejezte s tegnap megtartotta lezároló ülését.

A tegnap délután tartott ülésen Botka Béláné elnökölt s megjelentek a hölgybizottság tagjai közül: Beller Istvánné, dr. Brájjer Lajosné, Bronts Ernőné, Faur Kornélné, Faur Margit, Jankó Agostonné, dr. Mangold Samuné, dr. Vinczevidy Ernőné, továbbá Filkovich Boldizsár m. tb. főjegyző, a bizottság pénztárosa és Somfai János, a bizottság titkára.

Botka Béláné elnök üdvözlöli a bizottság megjelent tagjait s előadja, hogy az ülés tárgya a gyűjtésről való lezárolás és a bizottság feloszlása, felkéri ezután a titkárt, hogy tegye meg az előterjesztéseit.

Somfai János titkár röviden vázolja a gyűjtés történetét, azután javasolja, hogy a gyűjtést az ülés hivatalosan zárja be, vizsgálja meg a számadásokat s küldje el az összegyűjtött pénzt a mellékletekkel, gyűjtőivel együtt a Petőfi-társaság elnökségének.

Ezután Filkovich Boldizsár, a bizottság pénztárosa jelentést tett a gyűjtés eredményéről, bemutatja a számadásokat, gyűjtő-íveket s konstatálja, hogy összesen 765 korona 85 fillér folyt be a gyűjtőíveken. A gyűjtést 1 korona 38 fillér postadíj terheli s ezt levonva 764 korona 47 fillért helyezett el takarékpénztárban. Ez összeghez járul 17 korona 40 fillér kamat, továbbá a legutolsó napon helyben befolyt 80 korona adomány, úgy hogy a gyűjtés végleges eredménye 861 kor. 87 fill. Ebből levonva a nyomtatványok, felhívások, gyűjtőívek, levelezések költségeit: 68 korona 22 fillért, marad tisztán a Petőfi-ház javára 793 korona 65 fillér.

Ezután az ülés megvizsgálta a beterjesztett számadásokat s miután mindent a legnagyobb rendben talált, a pénztárosnak a fölmentést egyhangulag megadta s az elnök indítványára köszönetet szavazott a pénztárosnak a gyűjtés anyagának, valamint a számadásoknak mintaszerű pontos vezetéséért. Ugyiszintén köszönetet mondott a gyűlés a titkárnak is munkájáért.

Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére ki-

küldte dr. Vinczevidy Ernőné és Faur Kornélné bizottsági tagokat s miután az elnök kifejezte hálás köszönetét a bizottság tagjainak lelkes fáradozásaiért, az ülés az elnök elnökletével véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva minden nap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 20. Tüdővészellenes egyesület közgyűlése.

Április 2. 3. Gyermeknap.

Április 11. Jótékony négyzet közgyűlése.

Április 13. Közig. bizottsági ülés.

— Az iskolák és a gyermeknap. Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő a következő körlevelet intézte a megye területén levő valamennyi népiiskolai igazgató s vezető tanítóhoz és óvónőkhöz:

Az országos gyermekvédő liga folyó évi április 2. és 3. án gyermeknapot tart. Mult évi 1015 számú e tárgy felhívásom kapcsán ezúttal is felkérem Torontálvármegye összes igazgató s vezető tanítóit és óvónőit, hogy a nemes és emberbaráti célt szolgáló egyesület javára a tanuló ifjuság körében f. évi április hó 2. án és 3. án, esetleg későbbi napokon 2 filléres gyűjtést rendezzenek és a felgyűlt összegeket a helyi egyesület pénztárosának, Partilla Géza bankigazgatónak Nagybacserekre beszállítani sziveskedjenek. Amint tudva van, az egyesület az Országos Gyermekvédő-liga főkeze, a gyermekvédelem minden ágazatát működési körébe vonta és e nemes és nagy cél elérése céljából nem tagdíjakból, mert ilyenek nincsenek, hanem filléres gyűjtésekből szerzi meg anyagi eszközeit. Meg vagyok róla győződve, hogy nemcsak a szívvel a gyermekvédelem eme csekély eszközeinek megszerzésében hathatósan támogatni fogják az egyesületet. Nagybacserek, 1908. évi március hó 15. én. Dr. Vértessy Gyula, kir. tanfelügyelő.

— Purim. Az izraeliták tudvalevőleg szintén megülik a farsang ünnepét, amelyet purimnak neveznek. Tegnap vette kezdetét az izraeliták farsangja s tegnap volt a főünnep, melyet vig lakomák és maszkák járása szokott jellemezni.

— A csanádi egyházmegye gyászja. A csanádi egyházmegye gyászja van. Az egyházmegye papságának egyik régi, érdemes tagja, Csintalan József orcyfalvai esperesplébános

ugyanis a mult éjjel hosszas betegség után 75 éves korában elhunyt. A megboldogult 1833-ban született Szegeden és 1856-ban lett pappá felszentelve. Pappá való felszentelése után 1877-ig különböző egyházközségeken segédlelkész volt, míg 1877-ben kisoroszi plébánosává nevezték ki. 1881-ben orcyfalvai plébános lett, majd 1906-ban, aranyismeretével, tisztelettel, esperessé nevezték ki. Temetése csütörtökön délután megy végbe. Németh József püspök az elárvult parókia ideiglenes vezetésével Herrebacher János ottani segédlelkész bízta meg.

— A kereskedelmi és iparkamarából. A temesvári kereskedelmi és iparkamara tegnap lovag Vest Ede udv. tanácsos elnöklete alatt tartott ülésében az elhunyt Tessedhi János helyére egyhangulag Baader Henrik baltagot választotta meg alelnökké. Vest lovag üdvözlő beszédére Baader meghatóan köszöntötte meg a bizalmat és ígérte, hogy a szép állással járó kötelezettségeknek lelkiismeretesen fog megfelelni. Az ülésen a kamara különböző tárgyakat intézett el. Ezek között Perlasz és Baniák községek vásártartás engedélyezése iránt benyújtott kérvényeit az ülés elutasítólag intézte el, míg Keglevich háza vásári helypénzdiszabályzatát elfogadásra ajánlja.

— Az új hőmezővársárhelyi főispán beiktatása. Az új hőmezővársárhelyi főispán, Spilka Antalnak beiktatása március 26-án lesz. A beiktatási ünnepségen megjelennek Justh Gyula, a képviselőház elnöke, Nivay Lajos, a képviselőház alelnöke, továbbá Nivay Tamás csanádmezei főispán és Harvay István alispán is. A beiktatást ünnepi bankett követi.

— A zombolyai kiállítás. A Dévidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete június hó 7-én, pünkösdnapján Zombolyán az ottani helyi és járási iparkamara alkalmából avval párhuzamosan vándorgyűléssel egybekötött tenyészszarvasmarha- és lókiállítást s díjazást rendez.

— A májusi katonai előléptetések. Mint jó forrásból jelentik, az idén május elsején nagy csillaghullás lesz a hadseregben. A kinevezések száma felülmúlja a mult éveket, sőt meghaladja az összes eddigi kinevezések számát. Ilyen nagy csillaghullás már régen nem volt és valószínűleg sokáig nem is lesz. A kinevezések nagy száma a felség jubileumának tulajdoni ható. A király azt akarja, hogy jubileumi örömeibe megfelelő mértékben osztozzék a hadsereg is. Ezért mindazok, aki sorrend szerint csak jövőre, sőt két év múlva lépnének elő, már az idén májusban, vagy novemberben megkapják kinevezésüket.

— Messinger-féle nevelőintézet növendékei által rendezett táncvizsga, mely jótékonycélú volt összekötve, 227 koronát jövedelmezett, ebből az igazgató 100 koronát a helybeli Iskolagyermekbarát-egyesületnek, 60 koronát a helybeli árvaháznak és 67 koronát az állami polgári és

— A munkások a hibásak — zsörtölődött Mann, a pénztáros és abbahagyta a pénzolvasást. Megrajkák a kazánt vesztettül, csak hogy bennünket bosszantsanak.

A két leány minden figyelmét a levelezés kötötte le. Egy-egy pillanatra, amikor csend lett, szorgalmas szercegeése hallatszott a tollnak.

Igy van ez folytonosan. Vagy a gépet buzgítják vagy kifáztólnek bennünket az irodából, szólott nagy mérgesen a könyvelő és előszedte a vonalzót, hogy lezárja a főkönyv lapjain a számadásokat.

A pénztáros apró, gyors lépésekben járta a szobát.

— Ez a bosszujuk, amiért nem emeltük a bérüket. Elég detlenkednek már hetek óta. Fenyegetőznek, lázonganak, a mi türelmünk azonban határt nem ismer. El kellene bocsájtani valamennyit, kivetni őket a havas utcára.

A meleg szobában meghuzódott jóllakott ember üres fenyegetőzése volt ez. A gépek között napról-napra szított elégedetlenség benne volt az ő szívében is, mint minden ember lelkében, aki sorsával elégedetlen. De még azok lármásan lázongtak, az ő lelkében nem volt meg a bátorság arra, hogy torkát szorongató nagy keserűségét kikiabálja. Egyebet nem tehetett, hát puffogott a munkások ellen, akiknek pedig nagy igazát elrajtva, titkosan érezte maga is.

— Széles Imre munkavezető áll a békéltelen élén — kockáztatta meg félénken a gyakornok. A korcsában naponként gyűlést is tartanak és lázító iratokat osztogatnak széjjel az emberek között, akiket szintén magukkal ragad növekedő elégedetlenségük égő, izzó izgalma.

— Mióta visszatért a katonaságtól, azóta nem lehet birni ezzel az emberrel. Új tanokat hirdet a nép között, amelyek eddig még ismeretlenek voltak e gyár jámbor munkásai között.

— Pedig milyen szelidék, ha hetibérőkért jönnek. Ugy áll itt mindenki a pénztár récsa előtt, mintha mukka sem tudna, holott lángoló tűz ég ereiben valamennyinek. És hajlongva, siránkozva kérnek előlegét. De hiszen majd adok én nektek előlegét.

A pénztáros összeolvasta napi kasszáját, azután becsapta az ajtót és elment. A könyvelő odahuzódott a két leány háta mögé.

— Elkészültek a levelezéssel?

— Most fejezem be Pohl prágai cég levelet — szólott szeiden Vágó Erzsike, miközben reá emelte szomorú tekintetét a könyvelőre.

Salamon Vilma is abbahagyta az írást és felelet helyett átnyújtotta a feldolgozott postáját Róthnak. Dél volt. Kion erős bödüléssel szólalt meg a gyár kémsénye. Lassan kezdte és egyszerre erősebb lett a hangja, aztán hirtelen megszakadt. A munkások raja megindult. Apró csoportokban szállingóztak haza az emberek, végig ballagtak a havas udvaron, a porhanyós hó ropogott a lábuk alatt.

Aztán elment a könyvezető is, a gyakornok is, mélységes csend borult az irodára. A két leány magára maradt.

— Erzi, — szólott rejtelmes titoktartással a leány, miután előbb teljes biztonsággal meggyőződött arról, hogy tejjesen egyedül maradt.

A szél másfelé hordta a füstöt, az udvar tele volt ragyogással, a téli nap egész erejével világított be az ablakon.

A leány felemelte szép fejét a félig kész írásból. Az órákkal előbb átértett nagy gyönyörűség boldog ragyogása mindig ott csillogott szemében.

A másik odahuzódott, simult egészen melléje, átkarolta szeretettel és úgy sugta, sóhajtott el lelke mélyen, feltékenyen őrzött nagy titkát, nem is sejtve, hogy boldog vallomással annak a lelkét tépi, szaggatja.

Az iroda dohos levegőjében aranyzálak usztak, alig hallhatóan zümmögött a gyár gépje.

— Soha sem volt elég erőm, pedig hetek óta készülök hozzája, hogy elmondjam neked titkomat, amelyet pedig már tartogatni nem tudok. Virágba borult a lelkem, — esküvőre készülök.

— Esküvőre? — kérdezte a leány alig halló sóhajással, miközben beleresszketett abba boldogsága, melyet a keblében érzett.

Még nagyobb lett a csend. A munkások

már mind elvonultak a gyárból és az ablakon át fehéren világított be a gyáron túl elterülő, hóval borított mező.

— Schuller urat szeretem, — a gyárost és ő is szeret — beszélt a leány és észre sem vette, hogy halványodik el amannak az arca, finom, bársonyos fehér bőre alól egyszerre kivész minden szín és olyan lesz hirtelen, mint a megdobott madár. Harmatossá vált mind a két szem a leányé, aki egy szót sem szólt, csak fejével bólingatott szomorúan.

— Ertem...

— Nagyon szeretem őt, övé lennék, ha nem volna semmije sem. Sőt még jobban szeretném, ha szegény lenne, egyebe nem volna erős, dolgos két karjánál, amelyivel megkeresné kettőnek számára a kenyeret és amelyivel megvédelmez egy életet át.

Milyen hirtelen elborult a másik leány előtt a szoba. A teli ragyogásból egy pillanat alatt nem látott egyebet szél által kergetett nehéz, sötét hófelhőkön, amelynek már érezte fagyos leheletét és amelyről tudta, hogy sötétben, hűgön örökre reá fog borulni a lelkére.

Sokat beszélt még a leány, a másik azonban nem hallott semmit amannak boldog kárkedéséből, lelkébe mélységes fájdalom lopja be magát és csak azt látta, hogy egyszerre kinyílik az ajtó és megjelenik a szobában a gyáros. Erős, deli, nagy ember, az, aki még az imént is vágyó reszketéssel az ő ajkát csókolta.

A két leány gépiesen nyult a toll után és egyszerre hajlott a kiterített papírra, hogy befejezze félbenmaradt levelet.

A gyáros kedvében volt. Tréfával kedveskedett valaki neki és meg nem állhatta, hogy frissében, úgy mint halotta, el ne mondja azt a két leánynak. Szellemtelen, buta tréfa volt, de azért a két leány nevetett.

Az egyik boldogan, a másik reszketve a lelkét szorongató fájdalomtól, sajnó kinnal erőltetve, nehogy valahogy észrevegye végtelen nagy szomorúságát, hirtelen jött fájdalmas, sötét elborulását az, akit ő oly végtelenül szeret.

Gallovich Jenő.

egység után 75... 1833-ban... 1877-ig...

tegnap lovag... alatti tartott... helyére...

spann boikta... főispánnak... 26-an lesz...

vidéki Föld... hó 7-ér... ni helyi és...

ok. Mint jó... kinevezések... meghaladja...

Illyen nagy... valóságnak... gy száma a...

gyarapítják... Orkán. Az éjjel és a mai nap folyamán...

gyárost és... észre sem... az arca...

ennék, ha... abban sze... na megkeresné...

ány előtt... lanat alatt... ett nehéz...

Asik azon... log kárke... lópta be...

l után és... hogy be...

kedveske... tta, hogy... dja azt a...

szkötve a... anal eröl... len nagy...

a Jónó.

felső kereskedelmi deáksegélyező egyesületeinek juttatott.

Feldíjaztak: Manczer Lipót 1 korona, Wilhelmé 2, Princz Károlyné 1, Lövy Zsigmond 2, Stigelschmidt József 2, dr. Billitz Béla 4, dr. Hubert Zsigmond 1, dr. Pollák Viktor 2, Filkovich Boldizsár 1, Haidzger Ödön 2 Sas Éde 1, Mayer Rezső 2, Danc Gyula 3, dr. Iványi Mór 1, Rubin Armand 5, Kayszó Lejos 3, Forzó Erő 1, Deutsch Béla 1, Roemer Elis 1, Wittwer Miklós 1, Szilágyi bíró és neje 1, Schlesinger M. Alvine 2, Löwinger Miksa (Makó) 5 korona. Hálás köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak és mindazoknak, akik hozzájárultak az est sikeréhez az intézet igazgatója.

Siketnémák felvétele. A siketnémák áll. s. szegedi intézetébe, mint az igazgatóság közli, az 1908/9. tanítási évre felvételre nyervehetnek magyarországi honos, mindkét nembeli siketnémák gyermekek, akik a 7-ik éven felül, de 10-ik éven aluli korban vannak és a szorosán vett siketnémáson kívül sem testileg, sem szellemileg egyéb fogyatkozásban nem szenvednek. A felvétel iránti kérvények a siketnémák áll. s. szegedi intézetének ügyelői bizottságához címezve, megelőzőleg legkésőbb május 31-ig be kell juttatni. Melleklendő iratok: a) születési anyakönyvi kivonat; b) orvos vélemény a gyermek testi és elméleti állapotáról; c) a családi és vagyoni viszonyról szóló kimutatás. Vagyontalan szülők gyermekei díjtalanul vétetnek fel. A máv. alkalmazottak, a bencsodrog- és csongrádvármegyei gyermekek elsőbbségben részesülnek és kivétel nélkül ingyen vétetnek fel. Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt az intézet igazgatója.

Uj iparág Nagybecskerekben. Néhány nap óta uj iparág vonult be Nagybecskerek falai közé. Lenhardt Antal, eddig nagyikindai lakos ugyanis városunkban telepedett le és a hunyadi utcában egy hangszerkészítő és hurfonóráktárt nyitott. A gazdaságon felszerelt üzletben minden csak elgondolható hangszer van rakároz. Lenhardt Antal, aki gazdag tapasztalatait a külföldön szerozte és szakmájában már hét év óta önállóan működik, bizonyára mindent el fog követni, hogy zenekedvelő közönségünk igényeit kielégítse.

Kérem a vendéglősökhöz. A nagybecskereki gyermeknap rendezése azzal a kérelemmel fordul a helybeli vendéglősökhöz, hogy a gyermeknap érdekében minden náluk megforduló vendégtől minden fizetés alkalmával sziveskedjenek két fillert beszélni szóra számlapok, amelyekkel készségesen szolgát a t. felhívottaknak a főispáni kiadóhivatal. Ilyen számlapok már fizetnek a kaszinóban és a Magyar Királyban. Ezen 2 fillérnek a gyermekvédő-liga alapját gyarapítják.

Orkán. Az éjjel és a mai nap folyamán valóságos orkán dühöngött Nagybecskerekben. A szél vad erővel sivitott és sok helyütt kárt okozott, mert megromlatta a házak tetőjét és ereszeit. A többek közt az uj igazságügyi palotában is okozott kárt, mert a hátsó épület tetőjéről jó darabon lehordta a cserépeket.

Szülőelőltási tanfolyam. Mint Pancsováról írják, a Pancsovai Gazdasági Egyesület által a mut hét folyamán rendezett ingyenes szülőelőltási tanfolyamon 215 személy vett részt és pedig Barányosról 6, Beresztóceről 3, Crepajáról 15, Deibátról 1, Dolováról 4, Franze dől 2, Hertelendyalváról 42, Homolieról 3, Jarkováról 1, Kevi-Szóllósról 4, Lajosfalváról 4, Pancsováról 46, Roman-Petréről 4, Révaufaluról 46, Sandoregyházáról 4, Szeferinből 1, Szatarcováról 11, Tomasevceről 8, Torontál Almasról 1, Torontálvásárhelyről 8 és Végszentmihályról 3. Képességéről 98 személy tett vizgát és kapott bizonyítványt.

Besszűálló szerelmek. A bosszuvágy és szerelmek az emberi cselekedetek hatalmasabb rugói, melyek oly gyakran ébrsztatják a lélek mélyén vad szenvedélyek képsében szunnyadozó bestitát az emberben. — kerés hiyan ismét majdnem egy emberélet kioltására vezettek. Todor István foglalkozás nélküli egyén már régóta szerelmes volt Krajinik János nagybecskereki lakos Szida nevű leányába. Egy év óta vad házasságban is élt szerelmével, annak apjának, Krajinik Jánosnak a házában. Az öreg Krajinik a napokban azonban ráunt munkakerülő „vejére” és azt rövidesen elkergette a portájáról. Todor István erre váres bosszút esküdött ellene. Forgópisztolyt és töltényt vásárolt és mintán próbaövésekkel a fegyvernek használhatóságáról meggyőződött, folyó hó 9-én lesbe állott és Krajinikot, aki semmi rosszra nem gondolva, az esti órákban hazajött, három lövéssel fogdá. Szerencsére Krajinik csak a karján sebesült meg egy golyótól, a többi célt tévesztett. A merénylő, mikor látta, hogy aldozata összeesik, futásnak eredt és Versecre menekült, ahol a forgópisztolyt egy kocsmá udvarában az ott felhalmozott fakészletbe rejtette el. Versecről azonban a szerelmek ismét Becskerekre vonzotta vissza, ahol most a csendőrség letartóztatta. A csendőrség áttette ügyét a vizsgálobíróhoz.

Lépfene. Mint Csongrádról írják, ott a község belterületén a lépfene betegség szörványosan fellépett egy udvarban amint a m. kir. állatorvos a helyszínen meg is állapította. E jelentés folytán a nagyszentmiklósi íőszolgabíróság a fertőzött udvart és annak szomszédjára az istálló zárt elrendelte azzal, hogy a kőnn levő járlatokat a község előjárósága vonja be, ujakat ki ne adjon és a zár alá helyezett udvarokba idegenek be ne járjanak!

Amerikából hazajött meghalni. Nagyikindáról írják: Mikalacska Deaga ottani szerb fiatal asszony még a mut évben kiment Amerikába szerencsét próbálni. Ott megbetegedett, a szegény asszonyt ekkor elfogta a honvágy. A napokban betegesen hajóra szállt és amikor Kikindán megérkezett, hősien szállították el lábására, ahol másnap meg is halt.

A vadászó halála. Hírhedt vadászó volt Ferencfalván Muntján Adam, aki minden foglalkozást megvetve, egész életét az erdőben töltötte. Mult csütörtökön ismét tilosban járt s egy őzet sikerült lelőnie. Éppen akkor lepte meg Martin Miklós erdőőr. A vadászó megráta őt, ledobta zsákmányát és rásütötte puskáját a fejéje futó erdőőrré. Martin csak úgy menekült meg a baláltól, hogy hirtelen egy fa mögé sikerült ugrania. A másik pillanatban azonban már viszonzta a lövést. A golyó talált s a vadászó holtan rogyott össze. A nyomozó bizottság másnap kiszállt a helyszínre s a megejtett vizsgálat után megállapította, hogy Martin erdőőr önvédelemből használta fegyverét.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsio akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó.

Gyengeség esetében

különösen lábadozóknál,

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmet a hazai és külföldi győzelembe vonni.

vagy vérszegénység, tüdőbaj, tüllerhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonban ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT-féle Emulsio. (2 e-3.3)

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A házszabályrevízió vitájában ma hangzott el az első zárszó. Lengyel Zoltán volt a szónok, aki azután beszélt is annyit, hogy másra ma már nem került sor. A házszabályrevízió vitáját megelőzőleg kisebb indítványok voltak és Kossuth meg Apponyi feleltek Molnár Jenő tegnapi beszédének egyes rájuk vonatkozó passzusaira.

A mai ülésen Justh Gyula elnök, aki miután megnyitja az ülést, fölolvastatja az interpellációs és indítvány könyvet. Az interpellációs könyvbe Vlad Aurél jegyzett be interpellációt, azonkívül Szmeccsányi György jelezte, hogy ma akarja elmondani egy régebben bejegyzett interpellációját.

A Ház elhatározza, hogy fél 2 órakor tér át az interpellációkra.

Az indítványkönyvbe Lengyel Zoltán jegyzett be indítványt, hogy a képviselőház szavazzon meg száz aranyat a Kossuth-szoborra.

Elnök jelenti, hogy az indítványt később tűzik napirendre.

Lengyel Zoltán kéri, hogy a Ház ma tüzzön ki határidőt indítványának tárgyalására.

Elnök kijelenti, hogy ez nem lehetséges, mert Lengyel még nem adta be írásban az indítványt.

Ezután Apponyi Albert gróf kultusz-miniszter szóval föl. Kijelenti, hogy nem mint miniszter, hanem mint képviselő kíván reflektálni Molnár Jenő tegnapi be-

szédében foglalt állítására, hogy ő az ismeretes nov. 18-iki ülésen a házszabályrevízió ellen beszélt. Kijelenti, hogy ő nem a házszabályrevízió ellen szólt, hanem csak tiltakozott a készülő erőszak ellen.

Utána Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter reflektált Molnár Jenő beszédének arra a részére, amelyben azt mondta, hogy miután elismerte, hogy a horvátokkal szemben tévedett, vonja le ennek a konzekvenciáját és mondjon le. A miniszter kijelenti, hogy ő most is elismeri, hogy a horvátokkal szemben tévedett, de mikor a tévedés történt, akkor nem volt miniszter és így nem mint miniszter tévedett. Köptelen dolg volna, ha régebbi tévedéseért most mint miniszter vonná le a konzekvenciát.

Most áttértek a házszabályrevízió vitájának folytatására, nevezetesen a záróbeszédre.

Ma Lengyel Zoltán mondta el záróbeszédét, hosszas ismételve már ismeretes érveit a revízió ellen. Fél kettőig beszélt, majd végül kérte, hogy az ő ellenindítványát fogadják el.

Az elnök itt a vitát felfüggeszti s következnének az interpellációk.

Az elnök konstátálja azonban, hogy az interpelláló Vlad és Szmeccsányi nincsenek jelen, így az ülést fél kettő után berekeszti.

A király állapota

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király állapota, eltekintve a náthától, mely szűnőben van, teljesen kielégítő. Az éjjel az uralkodó zavartalanul aludt, korán kelt, jó étvágyal reggelizett s azután egész délelőtt államügyekkel foglalkozott. Általában életmódján semmit se változtatott, ami bizonyossága annak, hogy egészségi állapota rendes.

Kossuth Ferenc bécsi útja.

Budapest, március 18. (A „Torontál” ered. távirata.) Ugy volt, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma Bécsbe utazik a királyhoz kihallgatásra, hogy tárgaja ügyeiről referáljon. Kossuth azonban a király gyöngelkedése miatt elhalasztotta bécsi útját.

Appon i a házszabályrevízióról

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi pártkörben tegnap este fönn járt Apponyi Albert gróf s ott beszélgetés közben kijelentette, hogy a házszabályrevízió megszavazása egyáltalán nem lesz visszahatással a függetlenségi pártra, ellenkezőleg erősíteni fogja a párt helyzetét.

A néppárt és a két éves katonai szolgálat.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A néppárt legutolsó értekezletén, mint az újabbán kiszivárgott hírek mondják, foglalkozott a két éves katonai szolgálat kérdésével, amelyet a leg-hathatósabban propagálni fog. A néppárt már terjesztett is be a képviselőházhoz erre irányuló kérvényt, amelyet 180 ezer választó irt alá.

A Máv. síkkasztója.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti büntető törvényszék ma hozott ítéletet Ormai József ügyében, aki a magyar államvasutaktól 100 ezer koronát, fivérével’ összejuttatva, elikkasztott. A vádolt oly ügyesen védekezett, hogy az ügyész előjete ellene a vádat. Erre a vádat jogi képviselője vette át a vádat, mire a törvényszék Ormai 3 évi fegyházra ítélte. Az ügyész a vádolt elítéltése miatt a vádolt javára föllebezett.

A püspök zsarolója.

Budapest, március 18. (A „Torontál” eredeti táv.) A rendőrség ma letartóztatta Kovács Elvira, Fodor Gezané és Dan Anna nevű nőket, akik a Lutács-fürdőben lakó Párty Sándor püspököt meg akarták zsarolni. A három nőt a rendőrség ma átkísérte az ügyészségre.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 62
Buza (októberre 1908.)	23 54
Rozs (áprilisra 1908.)	19 82
Rozs (októberre 1908.)	21 40
Zab (áprilisra 1908.)	15 52
Tengeri (májusra 1908.)	13 22

Nyílttér.

(E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.)

549/1908. tkvi sz.

208-1.1

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. jár. bír., mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy dr. Ghilezán Livius ügyvéd által képviselt Meics Ádám végrehajthatónak Rása Darinka végrehajthatást szenvedő elleni 140 korona tőke, ennek 1907. évi október hó 30-ik napjától számítandó 6%-os kamatai, 39 kor. 15 fill. eddigi, ugy 15 kor. 30 fill.-ben megállapított árverési költség iránti végrehajthatási ügyében a nagybecskereki kir. törv. és a módosi kir. jár. bír. területén levő, Fény községhez tartozó, a fényi 1175 sz. tjkvben A. I. 1 sor. 65-66. hrsz. a, 33. ö. sz. a. felvett a Rása Darinka végrehajthatást szenvedett tulajdonául bejegyzett 1200 ö. területű ház, udvar és kertből álló ingatlanra 1680 kor. kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és annak fogantatására határnapul 1908. évi április hó 4-dik (négy) napjának d. e. 8 órája Fény község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kitűzetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becslés, amelyen alul is az árverés alá bocsátott ingatlan el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 168 kor. t az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában megjelölt árfolyamán számított és az 1881. évi nov. 1-ső napján 3333. szám alatt kelt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 9. §-a értelmében óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a bírói kiküldött kehez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak átszolgáltatni.

Módos, 1908. évi január hó 16.

Peterdi Béla,
kir. albiró.

831/1907. sz.

303-3.1

Árlejtsési hirdetmény.

Alólírott községi előjáróság részéről ezennel közhírré lesz téve, hogy a partosi közbirtokosság által tervbe vett és építendő

tenyészikaistálló és járványkórházra

nézve ez évi április hó 1-én d. e. 9 órakor a község ház nagytermében nyilvános szóbeli árlejtsést tart.

Kikiáltási ár 1851 kor. 17 fill. Árlejtsendő építési vállalkozók kötelesek az árlejtsés megkezdése előtt 10% bánatpénzt, vagy megfelelő értékpapírt a községi előjáróság kezei közé letenni.

A törvényhatóságilag jóváhagyott költségelölirányzat, terv és az árlejtsési feltételek fenti határnapig a községi irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Partos, 1908. évi március hó 10.

Hajnal Manó,
jegyző.Petru Gruesku,
bíró.

1075/1908. sz.

301-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye csenei járásához tartozó Csene községben rendszeresített községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szülésznői oklevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket alólírott főszolgabíróhoz 1908. évi április hó 5-ig nyújtsák be.

Javadalmazás: 1. A községi pénztárból utólagos havi részletekben fizetendő 300 kor. évi fizetés. 2. Minden szülésnél közreműködésért 2 korona, melyért a gyermekágyast 8 napig gondozni tartozik.

Hatóságilag igazolt szegények gondozásáért, illetve szülésznői közreműködéséért díjat nem számíthat fel.

Csene, 1908. évi március hó 17.

Sztójánovics,
tb. főszolgabíró.Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1907 október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.
este 7 óra 05 p.
Császtelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 20 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalalva-Pancsova és Alibunárrap reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.
délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Császtelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról-Módosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Hölgyek figyelmébe!

A tavaszi ujdonságok, u. m.:
gallérok, ulsterek, paletots,
kabátok, aljak stb. meg-
:: érkeztek. ::

Ajánlatos a szükségletet most fedezni, mivel az idény kezdetén legnagyobb a választék legújabb modellekben.

(284-2.1) Kiváló tisztelettel

GRÜNBAUM VILMOS.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik fél napi, vagy esti foglalkozásra. Elfogad könyvek berendezését és mérlegelést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szives megkeresések „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.23

Ma és minden nap

VÁSZÓ zenekara

— nagy —

hangversenyt

tart a RÓZSA-szálloda

≡ kávéházában. ≡

274-x.7

NYOMDÁSZ-
TANULÓNAK

egy jó családból való
fiú azonnal felvétetik.
Bővebbet e lap kiadó-
hivatalában. :-

52-x.21

Teljesen elkülönített
butorozott

garçonlakás

villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7.INTELLIGENS
HIVATALNOK

kiváló erő, fix fizetés mellett utazásra kerestetik. Kivánatos a magyar és német nyelvnek szóban és írásban, a szerb nyelvnek pedig szóban való tudása. — Pályázók fizetési igényeik és referenciáikat megjelölésével ellátott ajánlataikat lehetőleg fényképpel, intézzék:

CLAYTON & SCHUTTLEWORTH LTD.

TEMESVÁR, Józsefváros, Uri-utca 1. sz.

(300-3.1)

Vásári hirdetmény.

A legközelebbi jarkováci községi

országos vásár

folyó évi április hó 3., 4.
és 5-én fog megtartatni.

Kelt Jarkovácson, 1908. március 17-én.

(299-1.1)

A községi előjáróság.